

Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nün Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinde Verilen Eğitimin “Mesleki Teknik Yüksek Öğrenim” Sayılması Gerektiğine İlişkin Görüşü*

The Opinion of Hacettepe University Department of Information Management About Classifying The Education At Information Management Departments as “Vocational Technical Higher Education”

Öz

Türkiye 'de kütüphanecilerin teknik kadro elemanı olarak kabul edilmesinde son dönemde ortaya çıkan bazı engeller nedeniyle Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü tarafından kutup-1 mesleki tartışma listesinde paylaşılan akademik yorumdur.

Anahtar Sözcükler: *teknik kadro; mesleki ve teknik yüksek öğrenim; kütüphanecilik mesleği*

Abstract

Technical services category reasons of librarians in Turkey are shared by Hacettepe University Department of Information Management in the professional discussion list kutup-1 as an academic comment for some barriers recently.

Keywords: *technical services category; technical staff; vocational and technical higher education; librarianship profession*

* Teknik kadro konusunda yaşanan son gelişmeler hakkında 8 Mart 2012 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü tarafından kutup-1 (kutup-1@metu.edu.tr) mesleki tartışma listesinde paylaşılan Bölüm Görüşüdür.

- Türkiye’de Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinde okutulmakta olan ders programlarının içeriği önemli oranda teknoloji ağırlıklı yapıdadır. Buna ilişkin veriler içeren Bölümümüz ders programı ektedir. Bölümümüzde *Matematik, Programlama ve Algoritmalar, İleri Programlama, Sistem Analizi, Elektronik Yayıncılık, Bilgi Mimarisi, Web Tasarımı, Veri Tabanı Yönetim Sistemi, Kullanıcı Arayüz Tasarımı, Semantik Bilgi Yönetimi ve Belge Mühendisliği* gibi tamamen teknoloji içerikli dersler verilmektedir. Dolayısıyla, bilgi yöneticileri (*kütüphaneciler*) bölümlerinde aldıkları derslerle “*mesleki teknik öğrenim görmüş*” olarak mezun olmaktadır.
- Belirtildiği gibi, bilgi yönetimi (kütüphanecilik) mesleği giderek teknoloji ağırlıklı olmaktadır. Bu değişim, örneğin bu alanda üniversite düzeyinde eğitim veren Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinin ad değişikliğine gitmelerine (eski adları Kütüphanecilik Bölümü) ve ÖSS’deki puan türünü “sözel” puan türünden matematik bilgisini de gerektiren “eşit ağırlıklı” puan türüne geçirmesine neden olmuştur. Meslek tam bir teknoloji mesleği olma yönünde ilerlemektedir. Dolayısıyla bu kadar teknoloji ağırlıklı bir mesleğin elemanları da zorunlu olarak teknoloji yani teknik bilgisi ile iş yapmak zorunda kalmaktadırlar. Kısaca, günümüz kütüphanecisi teknik bilgi ile donanmış meslek üyeleridir.
- Mesleğin uygulama boyutunda da teknoloji ağırlıklı yapı görülmektedir. Kütüphanelerde elektronik kaynaklar ve hizmetler ağırlık kazanmış durumdadır. Uygulamadaki teknik içeriğin ölçüsü verilen işin yapılmasında ve hizmetin gerçekleştirilmesinde teknolojinin kullanım oranı ve işin uzmanlık düzeyinde teknolojik bilgi ve beceri gerektirmesi ise, Bilgi Yönetimi (*Kütüphanecilik*) *uygulamada*, günümüzün ve geleceğin uzmanlık düzeyinde ayrıntı bilmeyi gerektiren en *teknik mesleklerinden birisidir*. Tam bir teknik uzmanlık alanı olan bilgi yönetiminin bilgi toplumu stratejisi içindeki önemi de bu noktadan kaynaklanmaktadır.
- Bu konuda Üniversitelerarası Kurul daha önce zaten bir karar vermiş ve bu öğretimin teknik hizmetler sınıfına uygun olduğunu kabul etmiştir. ÜAK’ın bu kararına dayalı olarak çıkarılan ilgili Bakanlar Kurulu Kararına (2010/1092 sayılı karar) rağmen, Maliye Bakanlığı tarafından yeniden görüş istenmesi çelişkilidir. Daha önceki ÜAK kararında bu bölümlerde verilen eğitimin “mesleki teknik eğitimidir” biçiminde ifade edilmemesi Maliye Bakanlığı tarafından ÜAK’a tekrar görüş sorulmasının gerekçesi olarak düşünülmüştür. Oysa, önceki karar yorumlandığında teknik hizmetler sınıfına uygunluk böyle bir eğitim almış olmayı gerektirmektedir.

- *Bu konuda Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü mezunlarının başka meslek gruplarıyla birlikte değerlendirilmemesi, bu bölümün eğitim programı yapısı ve uygulama boyutu itibariyle değerlendirme yapılması uygun olacaktır.*
- Bu konuda verilecek olumsuz bir karar Türkiye’de kurumlarda karmaşa yaratacak, kütüphanecilerini teknik hizmetler sınıfına geçiren ve maaş düzenlemelerini buna göre yapan kurumları, başta Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere, sıkıntıya sokacaktır. Ayrıca, böyle bir durum, nitelikli kütüphaneci istihdamını ve çalışan personelin verimliliğini azaltacak, çeşitli kurumlar bünyesinde çalışan kütüphanecilerde eşitsizlik ve önemsenmeme duygusu yaratacak, kurum kültürünün gücü ve bütünlüğü açısından sakıncalar doğuracaktır. Bu bağlamda T.C. Kalkınma Bakanlığı’nın “Bilgi Toplumu Stratejisi” ve “e-Dönüşüm Projesi” çerçevesinde istihdamına ihtiyaç duyulacak kütüphaneci ve arşivistlerin teknik kadroya alınmaları, bu alanda nitelikli personel istihdamını artırıcı, aksi uygulamalar ise azaltıcı etkiler yaratacaktır. Bu durumun Devletin uzun vadeli hedefleri açısından sakıncalar yaratacağı söylenebilir.
- Bilgi yöneticilerine (kütüphaneci, arşivist ve dokümantalist) teknik hizmetler kadrosu verilmesi büyük önem taşımaktadır. Aksi takdirde kütüphaneciler yaptıkları iş teknik ancak kadroları teknik olmayan ve çifte standarda maruz kalmış meslek grubunun üyeleri olacaktır.
- Sorunun böyle devam etmesi, hizmetlerin sağlıklı biçimde yapılmasında sorunlar yaratabilecek, bu ise bir anlamda kütüphanelerde işlerin bilimsellik ve ciddiyetine yönelik kuşkulara yol açabilecektir.
- Şu anda çalışan ve gelecekte istihdam edilecek bilgi yöneticilerinin (kütüphaneci, arşivist ve dokümantalist) sayısı göz önüne alındığında, bu personelin teknik hizmetler kadrosuna geçirilmesinin devlet bütçesine maliyetinin son derece düşük olacağı da açıktır.

Sonuç olarak, Türkiye’de Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü mezunları için “Mesleki Teknik Yüksek Öğrenim” gördükleri ve “Teknik Bilimler Lisansiyeri” oldukları yönünde karar verilmesi uygun olacaktır.

Bilgilerinize saygılarımızla sunarız.

Hacettepe Üniversitesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü